

74436

2.

V LJUBLJANI 1921

NATISNILA IN ZALOŽILA ZVEZNA TISKARNA

L

N

SE

LEPA MASKA

NAVODILA ZA ŠMINKANJE

SPISAL

E. NAVINŠEK

ŠEF VLASULJAR KRALJ. SLOV. OPERE IN DRAME
V LJUBLJANI

V LJUBLJANI 1921

NATISNILA IN ZALOŽILA ZVEZNA TISKARNA

PONATIS PREPOVEDAN

74436

030 023557

NOVA TALIJA: II.

PREDGOVOR.

Da ustrežem željam dramatičnih društev in režiserjem malih gledališč, odnosno podeželskih odrov, sem spisal pričujočo ročno knjižico kot navodila o šminkanju, v kateri strokovno opisujem, kako se izdelujejo posamezne maske, oziroma podajam pojasnila o šminkanju sploh.

Kot dolgoletni vlasuljar in masker na velikih svetovnih odrih sem si pridobil potrebno znanost v tej umetnosti, da morem strokovno opisati, kako se spretno napravi prava maska ter kako se izvršujejo k maskam potrebne brade. V teh navodilih bo torej vsak, bodisi diletant, bodisi poklicni igralec, našel praktičen nasvet.

V splošnem je šminkanje umetnost, v kateri se človek izvežba in dovrši šele po dolgotrajnem, praktičnem preizkuševanju, po študiju tipov, karakterjev itd. Nikakor pa začetnik ne sme obupati, ako že po prvih poskusih ne doseže popolnega uspeha. Povoljen uspeh pa gotovo ne izostane, ako se bo skrbno ravnal po pričujočih navodilih. Posebno bi še poudarjal, da se je treba varovati pretiravanj. Vsaka maska mora biti pripravljena s skrbnostjo in veliko pozornostjo, kajti le pravilna maska more mnogo pripomoči k popolnemu uspehu v igri.

Upam, da sem s to prvo učno knjižico v slovenščini ustregel splošni zahtevi ter da bodo moja izvajanja, kakor že preje v gledališkem listu »Maska«, tudi sedaj našla odobravanje in rodila dobrih uspehov.

Emil Navinšek.

Kako se šminkamo.

Predno preidem k pravemu šminkanju, hočem obrazložiti šminkanje posameznih delov obraza, in sicer: čelo, obrvi, nos, lica, usta, ustne, brada in vrat. Vsak posamezni del obraza je pri maski velike važnosti, zato je treba natančno vpoštevati vsa navodila.

Čelo.

Čelo se mora šminkati v osnovni barvi vedno svetlejšo ko obraz.

Ako hočemo, da izgleda oglato, naredimo sivo senco ob straneh, $1\frac{1}{2}$ cm široka svetla senca nad obrvmi naredi čelo plemenito, med tem ko izgleda čelo, ki ima po sredini 3 cm široko in 8 cm dolgo belo senco, kot čelo misleca.

V slučaju, da ima vlasulja, ki je potrebna k dotični maski, čelo, jo moramo postaviti na glavo predno pričnemo s šminkanjem. Nato šminkamo vlasuljno čelo z barvo pravega čela. Paziti moramo na to, da se ne opazi prehoda iz vlasuljinega čela v pravo čelo. V slučaju, da se ne prileže popolnoma vlasuljno čelo, vzamemo svilen trak, katerega prilepimo z mastiksem na prehod obeh čel, nakar šminkamo enakomerno vse. Ob straneh šminkano čelo mladostnih značajev rdeče, pri starih pa sivo.

Oči.

Pri mladostnih maskah in pri starejših, ki naj izgledajo prijazno, se da na obrvi in pod oči nekoliko mladostnordeče šminke, pod trepalnicami se potegne rjava ali črna črta. Vsak notranji očesni kot se šminka rdeče. Globokoležeče motne oči bolnikov in starcev dosežemo s sivo šminko na obrvih in v očesni votlini. Pod spodnje trepalnice se pa nariše rdeča črta.

Ako hočemo imeti temne, prežeče oči intrigantov, potepuhov itd., šminkamo očesno votlino s sivo šminko, pod trepalnice podložimo z belo in še pod to potegnemo črno črto. Na ta način stopi oko bolj ven.

Slepčeve oči se šminka na ta način, da našminkamo očesno votlino s sivo šminko, pomešano s starordečo in da ne naredimo spodaj nobenih črt.

Pri pijancih in pri zrelih moških šminkamo očesno votlino vedno rdečkasto.

Obrvi.

Pri ljubimcih in pri mladostnih maskah potegnemo čez prave obrvi v lahkem boku rjavo ali črno črto. Oko zažari, če potegnemo rdečo črto nad temnim bokom.

Pri intrigantih skrijemo prave obrvi pod šminko in njih lega se poglobi proti očesni votlini, razširjena navzgor.

Pri tepcih in komičnih vlogah tudi skrijemo obrvi, popolnoma ali vsaj deloma. Od nosove korenine pa potegnemo navzgor trikot, ali pa narišemo 4 — 5 kratkih črt.

Šemam in lahkoživcem tudi zakrijemo obrvi, narišemo jim pa v visoki sloči tenko rjavo črto. Enako pri Židih, samo, da se jim vidi sloč še enkrat tako močno.

Pri starejših maskah damo na prave obrvi nekoliko bele šminke, pri starcih pa našminkamo cele obrvi močno z belo šminko in sicer v smeri proti črti; tako izgledajo obrvi tudi košate.

V slučaju, da so lastne obrvi preslabe, se pilepijo nanje primerne iz volnenega krepa.

Pravilno šminkanje obrvi je v toliko važno, ker je od njih odvisno, kako izgleda oko.

Nos.

Posebnega ravnanja pri šminkanju nosu je treba edino pri komičnih in karakternih maskah. Pri mladostnih maskah (izvzemši mladostne komične maske) ostane na nosu samo osnovna barva. Pri komičnih maskah, kakor tudi pri pijancih našminkamo nos močno s starordečo šminko še izrazitejše, če je starordeča pomešana z rjavo.

Bebcem se podaljšajo nosnice s črno šminko. To se napravi na ta način, da vzamemo črno šminko in namažemo robove nosnice na tenko, potem pa razmažemo s prstom. Paziti moramo pri tem, da ostane med nosnicama svetel žleb, sicer bi izgledal

ves nos črn. Nahodnost naznačimo s tem, da napravimo pod obritim nosom in pod nosnico dve rjavi piki. Koničast nos napravimo, če namažemo nosov rob in nosnico rjavo, nosovo konico pa belo.

Umevno je, da morajo biti obrisi barv v prehodih vedno lepo zabrisani.

Ako mora biti nos ostro oglat ali zavihan, potegnemo po celem robu belo črto.

Pri posebnih karakternih maskah, n. pr. za koničast, top, židovski itd. nos, ga naredimo iz kleja.

Vzamemo zadostno množino kleja in ga ugnemo med konci prstov, dokler se ne zmehča; nato ga damo na vzbočen desni kazalec in ga oblikujemo poljubno po potrebi. Ko je oblika gotova, jo položimo na nos. Oba kazalca namažemo z glicerinom in ž njima zabrišemo obrise oblik tako, da ni opaziti prehoda. Nosova konica pa mora biti popolnoma brez šminke in namazana mora biti nekoliko z mastikom. Nato se da prilepljenemu kleju zaželjeno obliko in ko je vse gotovo, se našminka z isto osnovno barvo, kot ostalo lice. Za večkratno uporabo ga odstranimo tako, da vzamemo v vsako roko konec sukanca in ž njim odlepimo klej od nosu.

Usta.

Pri mladostnih maskah, posebno pri ljubimskih, našminkamo polovico ustnic karminastordeče, vendar moramo paziti, da se ne napravijo prevelika

usta. Ljubimčeva usta morajo biti enaka črešnjevi barvi.

Bebcem namažemo vse ustne rdeče. Intrigantom zašminkamo vse ustne popolnoma z osnovno barvo in nato le polovico spodnje ustne sivo.

Ako naj bo spodnja ustnica posebno velika, našminkamo zgornjo z osnovno barvo, a spodnjo močno rdeče.

Pijancem našminkamo ustne s sivo, s starordečim pomešano barvo.

Ustna na nasmeh izrazimo s starikasto-rdečo črto iz ustnega kota navzgor. Pri starejših maskah se napravi isto s sivo ali rjavo črto navzdol.

Komična usta, ki se držijo postrani, napravimo s tem, da našminkamo nekako polovico ustnen z osnovno barvo, drugo polovico pa povečamo z rdečim in podaljšamo na ven.

Kratka usta v kotih brez rdeče šminke.

Brada.

Pri mladostnih maskah našminkamo brado lahko mladostnordeče; enako pri bebcih, samo še krepkejše.

Ako naj bo brada bolj v ospredju, kakor n. pr. pri skopuhih in pri komičnih maskah, jo šminkamo svetlo, ob straneh pa napravimo rjavo ali sivo senco. Deljeno brado naznačimo s temno črto v sredini, neobrito oziroma rast brk pa z rjavo šminko.

Lice.

Ljubimcem in mladostnim maskam maskiramo lice z mladostnordečo barvo; vendar je treba paziti, da spodnji del lica ne bo preveč rdeč, zato je treba zabrisati šminko bolj okoli senc in oči.

Pri starejših maskah napravimo s starikasto šminko ob strani nosu nekako sledeč trikot: 1 in pol centimetra pod podočesjem ravna črta in 2 cm proč od noša navpična, vsakokrat 3—4 cm dolga, obe se s sredincem popolnoma zabrišeta: očesna črta nasproti lični kosti, ona pri nosu pa navzdol. Pazi pa, da so oko, podočesje in lice 1 in pol cm od nosa popolnoma prosti starikastordeče šminke, kakor tudi zunanje lice, ki se po potrebi našminka posebej in sicer:

Če naj bo obraz vpadel in ozek, našminkamo poleg tega zabrisanega trikota zunanje lice z rjavo šminko, ako pa naj bo obraz poln in svež, ga našminkamo z belo.

Da izgleda maska komično, našminkamo lice močno mladostnordeče, enako lice, ki naj bo kakor oteklo, samo da pustimo v zadnjem slučaju v sredini precej veliko okroglo svetlo pego.

Viseča lica naredimo, če potegnemo s starikastordečo šminko od nosnic pa do uhelj precej široko sloč, ki se dobro zabriše in obsenči nekoliko z sivo šminko.

Brazgotine.

Brazgotine in grbe podpirajo igralca pri mimiki in pri kretanju. Zato se moramo vedno varovati nenaravnega pretiravanja.

Vsak obraz ima že od narave brazgotine (gube); drži se vedno teh, povečaj jih le po potrebi. Marsikatera maska je skvarjena vsled nepravilnih brazgotin, zato priporočam pri njihovem maskiranju največjo pozornost.

Za šminkanje brazgotin vzamemo mehko, koničasto treščico ali ličen košček usnja; uporabni so tudi čopiči.

Pri mladostnih maskah pridejo brazgotine redko-kedaj na vrsto; pri starejših maskah jih pa označimo z rjavo šminko. Intrigantom, malopridnežem, sploh značajem, ki rabijo krepkih brazgotin, jih napravimo s starikastordečo šminko; enako pri starcih, samo, da potegnemo še med posameznimi brazgotinami bele črte v svrhu večje globokosti.

Brazgotine na čelu napravimo kvečjemu 3 do 4, nikdar pa preveč.

Brazgotine, ki jih naredimo, če smo jezni, napravimo: eno ali dve in sicer med obema obrvima do višine 3 cm.

Vranje noge ob zunanjih očesnih kotih se označijo samo pri maskah starejših ljudi in starčkov, vendar nikdar več ko 3 do 4. Te brazgotine se pričenjajo ob zunanjem očesnem kotu in sicer enako-

merno v stopnjevanju z razdaljo pol centimetra. Pri starcih se včrtajo med nje bele lise.

Nosni brazgotini imajo vse starejše maske. Vsaka se prične pri nosnici v obliki zagozde z ostrino nasproti ustnemu kotu. Pri starcih potegnemo v tej smeri nekako do sredine brade.

Pri prijaznih maskah je nosna brazgotina vzbočena, medtem ko je pri intrigantih ravna.

Brazgotine, ki označujejo smeh naj se uporabljajo zelo zmerno in naj se držijo vedno naravnih.

Ustne brazgotine napravimo pri prijaznih značajih kratko iz ustnih kotov navzgor, pri intrigantih, starčkih itd. navzdol.

Brazgotine na zgornji ustni, na licu, sencih in na bradi naj se upotrebljajo samo pri starih maskah. Ne sme jih pa biti preveč in ne zelo močne ter je treba paziti, da se ne dozdevajo kakor temne pege.

Brazgotine na bradi in vratu se upotrebljajo istotako samo pri starih maskah. Ž njimi napravimo obraz upadel in podolgovat. Vratna brazgotina je ob strani brade v smeri vratu in ne sme biti preveč izrazita.

Da se vrat podaljša, se potegne pod brado ob strani kakšna 3 cm široka svetla lisa s sivim obrobo.

V označbo dvojne brade se napravi v sredini brade močno kratko brazgotino z rjavo šminko, ob straneh pa obsvetli z belo šminko.

Udarce, rane itd. naznačimo s starikastordečo šminko in rjavimi z belim obrobjenimi potezami, osepničavost z rjavimi in svetlimi pikami.

Opozarjam pa v splošnem, da brazgotine ne smejo izgledati nikoli kakor črte, temveč kakor stiki (brazde), zato jih je treba z desnim mezincem dobro zabrisati. Vpoštevati pa je tudi treba oderske naprave in razsvetljavo. Čim bližje so gledalci, tem manj šminke sme biti na obrazu.

S tem je končana učna metoda šminkanja posameznih delov obraza in preidem k študijam mask posameznih značajev.

Osnovna barva maske.

Glavni pogoj pri šminkanju določene maske je pravilna osnovna barva.

Za maske od 6. do 25. leta vzamemo v splošnem osnovno barvo števil 2—2 in pol; od 25. do 35. leta 2 in pol do 3; od 35. do 45. leta št. 3—3 in pol; od 45. do 60. leta osnovna barva littera K, pomešana s števil 3; čez 60 let littera K, pomešana s števil 2; potem je še rumena, mesenobarvasta podlaga. Predno se začne šminkati, se namaže obraz nekoliko z vazelino. Ko je že na obrazu dovolj šminke, se le-ta dobro razmaže s prsti enakomerno po celem obrazu. Mesta, kjer se naj prilepijo brki, ostanejo prazna.

Nato damo na lice, brado, sence, nos — kakor pač zahteva značaj — mladostnordečo, starikasto-

rdečo, sivo ali rjavo šminko, katerih prehode druge v drugo dobro zabrišemo, potegnemo brazgotine. Zdaj se je treba prepričati, če sta obe strani enaki in nato popudramo cel obraz. Šminkanje posameznih delov obraza se vrši najboljše na ta način, da damo primerno šminko na konec desnega sredinca, razmažemo s prstancem, mezinec pa naj bo pripravljen za zabrisanje brazgotin.

ŠMINKANJE MASK RAZNIH ZNAČAJEV.

Ljubimec.

Maske v mladostni in moški dobi šminkamo z osnovno barvo števil. 2—2 in pol. Lica, očesni votlini, senci, uhlje so mladostnordeče. Ako naj izgleda oko živo, potegnemo nad obrvmi v lahkem oboku rdečo črto. Pod trepalnice potegnemo črno ali rjavo črto, v očesnem kotu pa zopet mladostnordeče. Nad obrvmi napravimo lepo črno ali rjavo črto. Usta našminkamo rdeče (glej usta). Frizura ostane lastna, puder roza.

Moška doba.

Pri maskah iz moške dobe brez vsakršnega posebnega značaja je način šminkanja isti kakor pri ljubimcu, samo da primešamo k mladostnordeči šminke še malo starikastordeče ter da opustimo šminkanje brade in uhelj. V očesni votlini je le malo rjave šminke. Brazgotine v tej starosti niso na mestu.

Starejše maske nad 40 let.

Za maske v tej starosti vzamemo osnovno barvo št. 3. Lica našminkamo v trikotni obliki (glej lice!) starikastordeče, očesno votlino nekoliko sivo, z okoničeno treščico napravimo rjavo čelno in nosno brazgotino. Vranje noge v tej starosti opustimo. Ako mora biti obraz brez brk, označimo rast brk s sivo šminko. Vlasulja z redkimi lasmi izpopolnjuje masko. Puder bel. Ta maska je uporabna za podeželnega župana, obrtnika, kmeta, učitelja.

Starost nad 60 let.

V tej starosti je osnovna barva še rumenejša, brazgotine globlje. Kot osnovno barvo vzamemo littera K, pomešamo s št. 2. Rdeče na licih odpade. Da so lica upadla in zanemarjena, potegnemo pod lično kostjo precej široko sivo senco, lične kosti naj stopijo v ospredje. Siva šminka igra pri tej maski glavno vlogo. K izrazu upadlega obraza pripomoremo s tem, da našminkamo sence, očesno votlino, vrečico in gornjo ustno sivo, obrvi pa namažemo na debelo z belo šminko in sivo proti rasti obrvi, pod očmi pa potegnemo rdečo črto v svrhu izraza bolehnosti.

Vse brazgotine pri tej maski so belkaste. (Glej brazgotine). Lasje so malo svetlosivi ali beli. Lasulja sivo bela. Puder rumen.

Ako pa maska v tej starosti naj ne bo preveč bolestna, temveč bolj živahna in sveža, vzamemo isto

osnovno barvo, samo namesto sive starikastordečo z belo.

Bebci.

Bebce šminkamo v osnovni barvi štev. 2, na licih in na bradi močno mladostnordeče. Usta jim povečamo z rdečo šminko na robovih usten. Na licu našminkamo precejšnjo okroglo belo pego. Prehod med rdečim in belim dobro zabrišemo. Obrvi zašminkamo na polovico ali pa popolnoma in čez nosno korenino napravimo rjav, top trikot, ušesa pa našminkamo močno mladostnordeče, da se dozdevajo večja.

Na zgornjo in spodnjo očesno zaklopko napravimo podolgovato črno piko v grubasti obliki. Če je dovolj časa, izobličimo iz nosnega kleja koničast ali top nos (glej nos!), nosnice podaljšamo ob koncih s črno šminko, ob strani nosa z lahno sivo. Puder roza. Vlasulja naj bo zelo kuštrava, rdeče ali rumenkaste barve. Ta maska je pripravna za bebce, komične sluge in komične krojače. Zadnji dobe še takozvano »kozjo brado«.

Lahkoživci.

Ti naj izgledajo kolikor mogoče pusto. Za osnovno barvo vzamemo littera K, pomešano s štev. 2. Da dosežemo pust izraz, zašminkamo obrvi, nad njimi pa napravimo visoko rjavo tanko sloč. Očesno votlino in trepalnice našminkamo nekoliko belo, podočesje sivo. Rdeče na licu odpade,

čez nosni hrbet potegnemo belo črto. Puder bel. Vlasulja s temenom, redke lase, brke drobne.

Pijanci.

Pri tej maski prevladuje rdeča šminka. Osnovna barva je štev. 3, pomešana s starostno-rdečo. Nos, lice in mesto med obrvima našminkamo močno rdeče, očesni votlini, podočesja, ustna in ob strani lic sivo. Brazgotine so vidne le nalahno. Ako naj označimo brezzobnost, našminkamo 2 do 3 zobe črno; prej pa jih moramo osušiti in namazati nekoliko z mastiksom. Puder roza. Pleša in čez usta viseče brke so primerne za to masko, ki se naj upotreblja pri čevljarjih, vaških stražnikih itd.

Intriganti.

Za to masko se vzame osnovna barva littera K, pomešana s štev. 2, da izgleda rumenkasta. Isto barvo imajo ustna, rdečega na licih navadno nedostaje, v očesnih votlinah in pod očmi je rjava senca. Lične kosti osvetlimo z belo šminko, pod njimi je siva senca, enako na sencih.

Obrvi je najbolje, da zašminkamo, pod njimi pa potegnemo nekoliko bolj ravno rjavo črto.

Brazgotine, ki izražajo jezo in one pri nosu so zelo izrazite. Puder rumen. Barva las naj bo ali rdečerjava ali pa črna.

Skopuhi.

Maska skopuhov je ista kakor intrigantov z razliko, da našminkamo očesne votline mesto rjavo

rdečkasto. Obrvi so košate, potegnjene navzgor. V slučaju, da so naravne preslabotne, se prilepijo obrvi iz volnenega krepa.

Židovska maska.

Za židovsko masko vzamemo osnovno barvo littera K, pomešano s števil. 3. Senci, očesni votlini, zgornja ustna in pod očmi našminkamo sivo, spodnja ustna starostnordeče. Nad obrvmi je črna visoko vpognjena sloč, trepalnice so nekoliko bele. Važna je nosna brazgotina: prične se okroglo okoli nosnic in se razteza v obliki zagozde navzdol nasproti ustnima kotoma. Puder rumen. Za trgovce, bankirje, žide iz boljših stanov vzamemo črno vlasuljo s prečo in z enakobarvnimi zalisci. Poljski židje dobe židovsko čepico.

Angleži.

Angleža označimo z dolgimi rdečeplavkastimi zalisci in enakobarvnimi lasmi. Oblika obraza podolgasta. Zgornjo ustno našminkamo sivo, spodnjo starostnordeče, v splošnem pa po starosti in po značaju.

Ribiči, pomorščaki in cigani.

Te značaje našminkamo z osnovno barvo št. 3, pomešano z rjavo. Oko je močno črno, trepalnice nekoliko rdeče. Obrvi pri ciganih našminkamo črno, pomešano z mladostnordečim. Puder bel. Vlasulja in brada po potrebi plemena.

Kitajci in Japonci.

Maske Kitajcev in Japoncev šminkamo s plemensko osnovno barvo št. 8. Glavno pri teh dveh plemenskih vrstah so oči in lične kosti; zadnje našminkamo belo, s sivo liso od spodaj. Od notranjih očesnih kotov potegnemo rjavo polokroglo črto do brade. Poševne oči naznačimo s tem, da potegnemo od notranjega očesnega kota spodnje trepalnice vzporedno z očesom navzgor poševno črno črto, poleg v razdalji 1 in pol cm drugo, tretjo pa ob obrvih. Med obema zadnjima je bela lisa. Vsako drugo šminkanje obraza odpade. Puder rumen. Vlasulja se vzame kakor pristoja plemenu. Kitajci dobe še značilne tanke, navzdol viseče brke.

Zamorci.

Zamorce našminkamo s črno šminko ali pa z žgano probkovino. Pod očmi potegnemo belo črto, usta našminkamo starostnordeče. Za roke in prste se lahko vzamejo črne trikot-rokavice. Mladi zamorci so brez brk, starejši pa imajo kodrasto brado.

Indijanci

Indijance šminkamo s plemensko osnovno barvo števil. 9. Z modro in belo naznačimo različno tetoviranje. Na nosnem hrbtu potegnemo belo liso. Puder rumen. Dolgi lasje z okrasjem.

Eksotične maske.

Te maske, ki so tudi pripravne za bebce, komične sluge, idiote itd. maskiramo naslednje: osnovna barva je tista, ki odgovarja starosti. Ves sprednji del lica, nos, ustne in brado našminkamo belo, okoli pa starostnordeče v obliki mialega obroča; prehod barv dobro zabrišemo. S tem stopi obraz nekako bolj v ospredje. Starostnordeč obroč mora biti slab kakor senca.

Enak krog je okoli oči, očesna votlina je bela. Spodnja ustna je starostnordeča. Puder bel. Vlasulja močno rdečkasta.

Klovnova maska.

Klovna šminkamo najbolje z belo šminko. Rabimo pa tudi lahko žgano magnezijo, ali pa namažemo obraz z mastjo in potresemo z moko. Potem narišemo na licu poljubna črna ali rdeča znamenja, kakor srce, pik, karo, krogle itd. Z mladostnordečo šminko povečamo usta, obrvi s črno, ki naj bodo precej visoke. Puder bel. Vlasulja naj bo cela pleša ali pa trikoničasta vlasulja za klovna.

Satanova maska.

To fantastično masko napravimo na sledeči način: Celo lice našminkamo črno. Potem obrišemo z ruto črno šminko iz očesnih votlin, z usten in z brade; na vsa ta mesta pride mladostnordeča

barva. Brado našminkamo v trikotu tako, da enači rdečemu jeziku. Nad obrvmi potegnemo navzgor 5 do 6 rdečih črt. Da ostane lice črno se svetlikajoče, opustimo pudranje. Vlasulja je Mefistova z rogovi.

Eksotične fantastične maske.

Fantastične maske, ki naj učinkujejo grozovito, kakor n. pr. ljudožrce, dosežemo:

Osnovna barva je rdeča, pomešana z rjavo. Očesni votlini in lične kosti so bele. Na čelu je svetel zaokrožek z belo piko na sredi, da izgleda kakor rog. Obrvi so rjave in košate (šminka je pomešana z mladostnordečo), spodnja brada bela in v ospredju. Glavna stvar so usta. Zgornja in spodnja ustna sta močno beli; da se dozdevajo usta prav velika, našminkamo naravni ustni rob pol cm belo. Nato našminkamo črno na te ustni, čeljust v legi naravnih zob. Cela usta zarobimo v starikastordečo črto. Paziti pa je treba pri vsej maski, da je zmerna in ne preveč pretirana.

S tem je šminkanje moških mask končano, pridemo k onemu ženskih oseb.

Šminkanje ženskih mask.

Mladostne ženske maske ne potrebújejo mastne šminke; kajti za ljubimke iz boljših krogov je bleda osnovna barva odlična. Samo lica našminkamo suho z roza, pod očmi je tanka črna črta;

ustne so rdeče, obrvi so v lepo zaokroženi obliki. Obraz napudramo belo ali roza.

Enako je pri maskah ljubimk iz ljudstva, z razliko, da so lica bolj rdeča.

Stare komične maske, starejše značaje, kakor mater, babico itd. šminkamo brezpogojno tako kakor pri moških maskah, četudi se morebiti igralka temu upirajo, v strahu za svoj nežni obraz. Pripominjam pa, da šminka ne škoduje niti najnežnejšemu obrazu.

Odstranitev šminke.

Ko je igralec odigral svojo vlogo, se mu odvzame vlasulja, ev. tudi brke. Mesta, kjer so bile priljepljene brke ali brada, namočimo s špiritom, ki raztopi mastiks. Potem namažemo obraz dobro z glicerinom, vazelino ali s poljubno nesoljeno mastjo, obrišemo s suho ruto in napudramo. Takojšnje umivanje obraza ni na mestu.

Lepljenje brk.

V naslednjem podajam še nekaj pojasnil glede lepljenja najpotrebnejših brk in brade. Brke napravimo iz volnenega krepa in se ravna ž njimi sledeče:

V eno roko vzamemo košček krepa, v drugo roko pa med palec in kazalec konca niti, ki se potegneta ven tako da pride vsak v drugačno lego. Ko je dovolj krepa izvlečenega, zmanemo tega med dlanmi v ploščnato obliko in ga v sredi prerežemo.

Nato zmočimo zgornje ustno z mastiksom, kamor pritrdimo obe polovice, z razdaljo $\frac{1}{2}$ cm v sredini (žleb). Pri tem izobličimo obenem fazono; ev. uporabimo škarje.

»Angleške« brke.

Takozvane »angleške« brke in one, ki vise čez ustni, napravimo najbolje na ta način, da vzamemo v eno roko glavnik, z drugo pa prevlečemo niti krepa med glavnikovimi zobmi. Naravno je, da moramo pri tem paziti na širino, ki želimo, da bi jo imele brke. Krep, ki se je nabral na glavniku, odrežemo tesno ob glavnikovem hrbtu in ga namažemo nekoliko z mastiksom. »Angleške« brke imajo dolžino zgornje ustne, čez ustni viseče pa prirežemo šele potem, ko so že nalepljene. Te vrste brk so navadno nepredeljene.

Brke na bradi.

Pri napravi teh je opravilo isto, kakor pri zgornjih, samo da vzamemo krepa v večji množini. Lepljenje pa se izvrši sledeče:

Najprej na mestu pod brado, potem na onem nad brado, nato ob strani in nazadnje pod nosom. Priporočam, da se nalepi zgornja brada v treh oddelkih, ki je med njimi srednji v barvi svitlejši od ostalih. Daljše brade se potem, ko so nalepljene, previdno razčešejo in spravijo v primerno obliko.

Stranske brke in kratke brade.

Te napravimo na ta način, da stisnemo raznobarvni, na kratko narezani krep v klopčič in opikljamo ž njim z mastiksom namazano brado. Te vrste kratke brade se uporablja pri zane-marjenih tipih. V slučaju, da uloga igralca ni važna, lahko naznačimo vrste brk pri mladih maskah z rjavo, pri starejših s sivo ali belo šminko.

Splošno je treba paziti, da so brke vedno naravnne in nikdar predebele. Priporočam nadalje, da niso nikoli enobarvne, temveč naj se meša po možnosti plavkasto z rdečim, črno z rjavim, belo z rdečim, rjavo s temnočrnim. Ta mešanica povzroči, da se dozdevajo brke bolj plastične.

Tisti pa, ki bi tega ne zmogli, si lahko nabavijo že izgotovljene brke in brade.

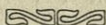
Potrebščine za šminkanje.

Za manjše odre, dramatična društva in podeželske dramatične odseke ter za posameznike zadošča garnitura osmih kosov šmink, osnovnih barv št. 2 in 3, 6 kosov v belem, črnem, sivem, rjavem, mladostno in starikastordečem. Za starejše in karakterne maske je treba en kos littera K, rumenkaste mesene barve. Nadalje se rabi puder beli, roza in rumeni, nosni klej, okoničene papirnate svalčice ali mehke treščice za risanje brazgotin, mastiks za lepljenje brk, vazelin, krep, vlasulje in po potrebi že napravljene brade.

VSEBINA

	Stran
Uvod	3
Kako se šminkamo	5
Čelo	5
Oči	6
Obrvi	6
Nos	7
Usta	8
Brada	9
Lice	10
Brazgotine	11
Osnovna barva maske	13
Šminkanje mask različnih značajev	14
Ljubimec	14
Moška doba	14
Starejše maske nad 40 let	15
Starost nad 60 let	15
Bebci	16
Lahkoživci	16
Pijanci	17
Intriganti	17
Skopuhi	17
Židovska maska	18
Angleži	18
Ribiči, pomorščaki in cigani	18
Kitajci in Japonci	19

	Stran
Zamorci	19
Indijanci	19
Eksotične maske	20
Klovnova maska	20
Satanova maska	20
Eksotične fantastične maske	20
Šminkanje ženskih mask	21
Odstranitev šminke	22
Lepljenje brk	22
Angleške brke	23
Brke in brade	23
Stranske brke in kratke brade	24
Potrebščine za šminkanje	24

Edina zaloga vseh potrebščin za maskiranje

EMIL NAVINŠEK

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 1.

Pravilne maske dosežete le
pri izposojevanju mojih
vlasulj in brad.

Pri nakupu gledaliških pred-
metov se obrnite vedno le
na mojo strokovno tvrdko.

Edina izposojevalnica gledaliških vlasulj in brad

EMIL NAVINŠEK

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 1.

27. VIII. 1946

COBISS 3842100

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000427407

